

Folkekirken grønne omstilling

Folkekirken klimaaftryk og biodiversitet på kirkegårdene

17. april 2024

Intro...

Thomas Løvholt

Konsulent, Provice

- Kortlægningens resultater
- Folkekirkens digitale dashboard
- Hvordan kan menighedsråd bruge kortlægningen i arbejdet med grønne tiltag?

Klima og biodiversitet

Kortlægningens resultater

Hvilke data indgår i kortlægning?

Klima

Regnskaber
2019 og 2022

Befordring

Spørgeskemaer
Lokale forhold

Klimaregnskab

- folkekirken
- stifter
- provstier
- menighedsråd

Status og potentialer

Biodiversitet

Kortlagte
kirkegårde

Tværgående kortlægning
Metode

Folkekirken CO₂-udledning

Scope 1:

Direkte CO₂-udledning fra energi

- Naturgas
- Fyringsolie
- Diesel
- Benzin
- Flaskegas

Scope 2:

Indirekte CO₂-udledning fra energi

- Elektricitet
- Fjernvarme

Scope 3:

Anden indirekte CO₂-udledning

- Indvendig og udvendig istandsættelse og vedligeholdelse
- Køb af inventar og tekniske installationer
- Opførelse af ejendomme
- Indkøb til fortæring

Klimamål om 70 % CO₂-reduktion omfatter kun scope 1 og 2

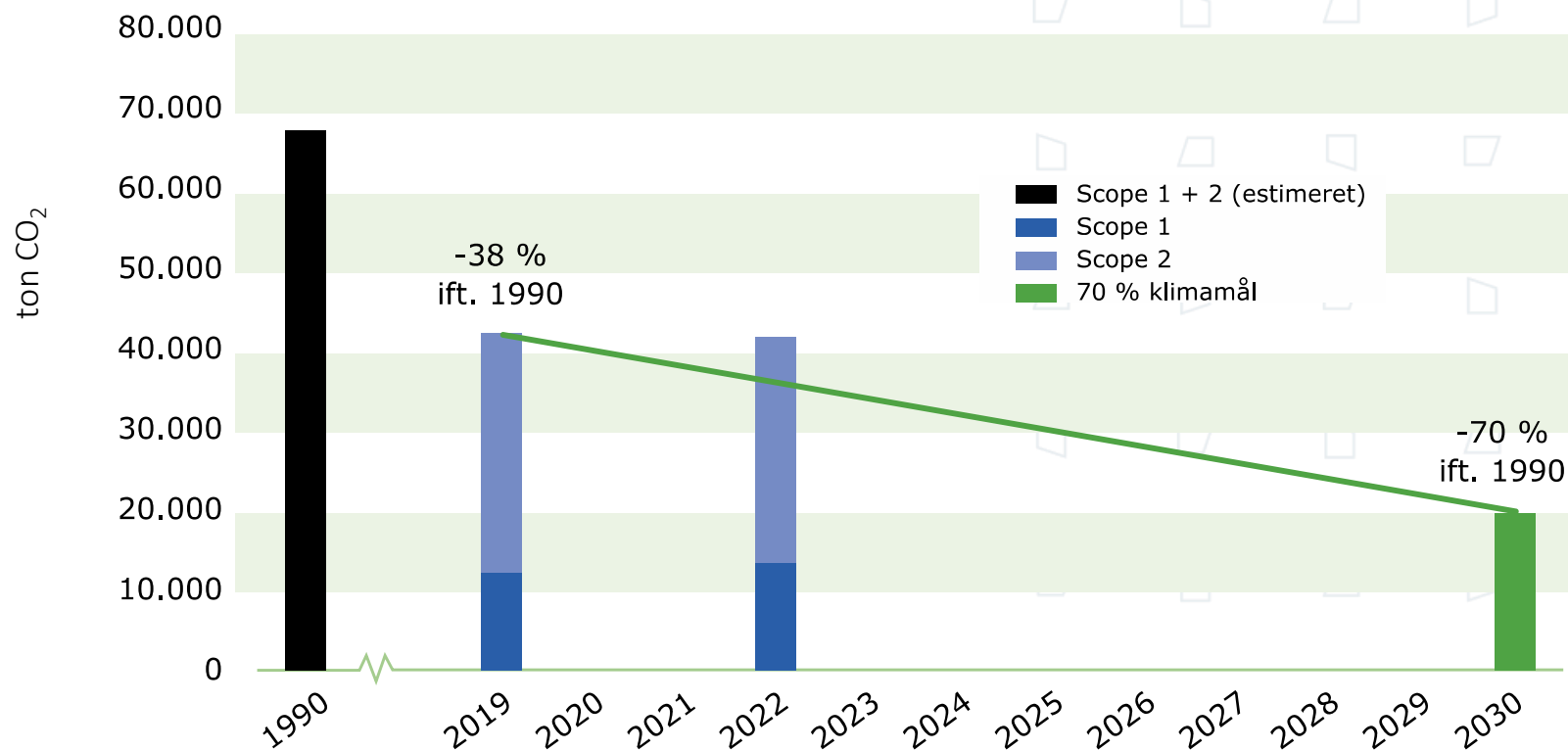
70 %-klimamål

Danmark har en klimamålsætning om at reducere CO₂-udledningen med 70 % i 2030 ift. udledningen i 1990.

I 2019 var udledningen reduceret med 38 %.

CO₂-udledning – hele folkekirken

Udledning af CO₂ fra folkekirkens energiforbrug

En 70 %-målsætning for folkekirken

En 70 %-målsætning svarer til regeringens målsætning for Danmarks CO₂-udledning.

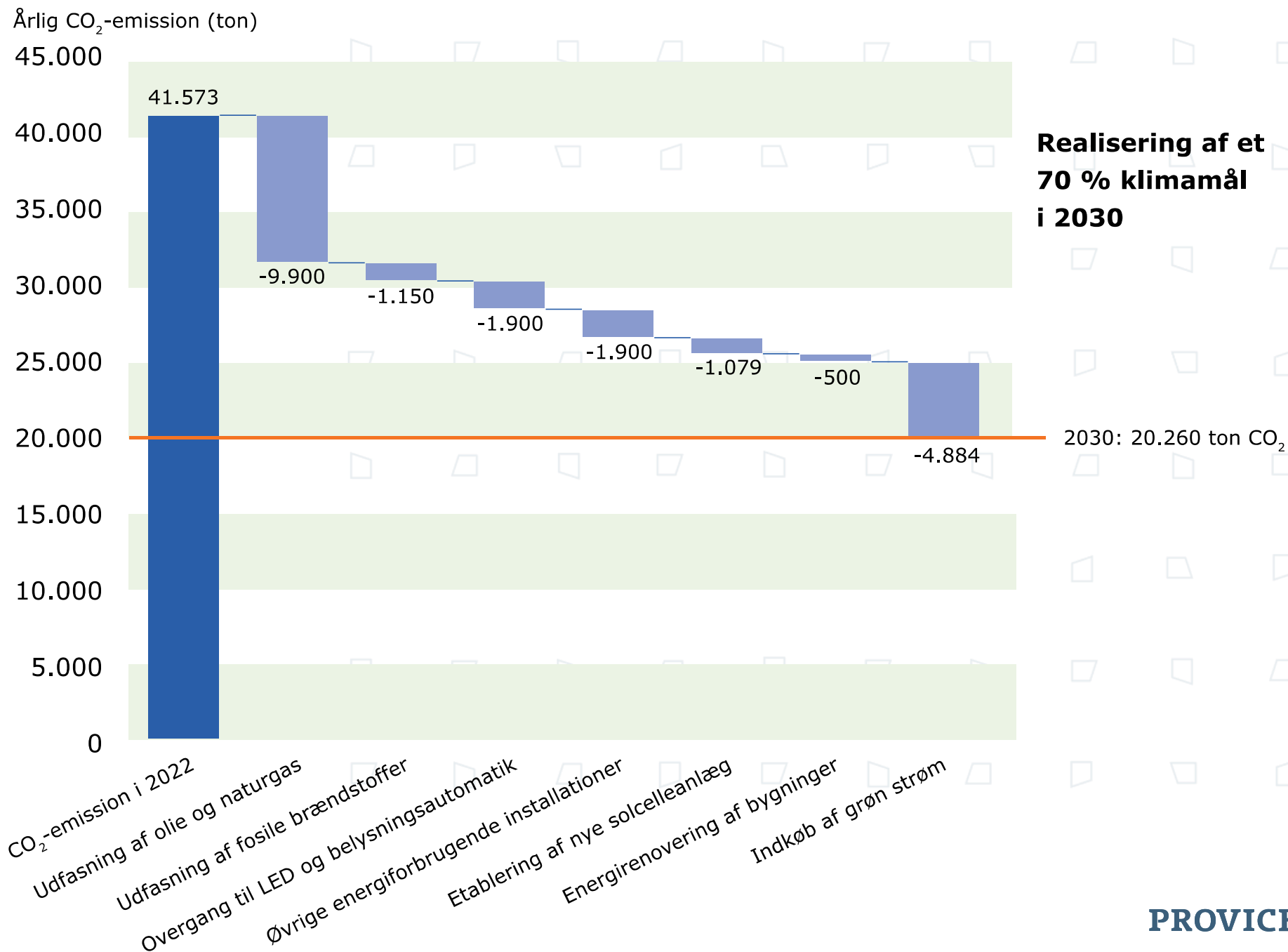
I 2030 skal den årlige CO₂-udledning være 22.000 ton mindre end i 2019.

Det er en reduktion på 2.000 ton hvert år.

***Et mål om 70 % reduktion i 2030 er ambitiøst
– men ikke urealistisk at indfri.***

***De enkelte menighedsråd, provstier og stifter har ikke
ens muligheder for at reducere CO₂-udledningen.***

Hvad skal der til?

Fossile brændsler (scope 1)

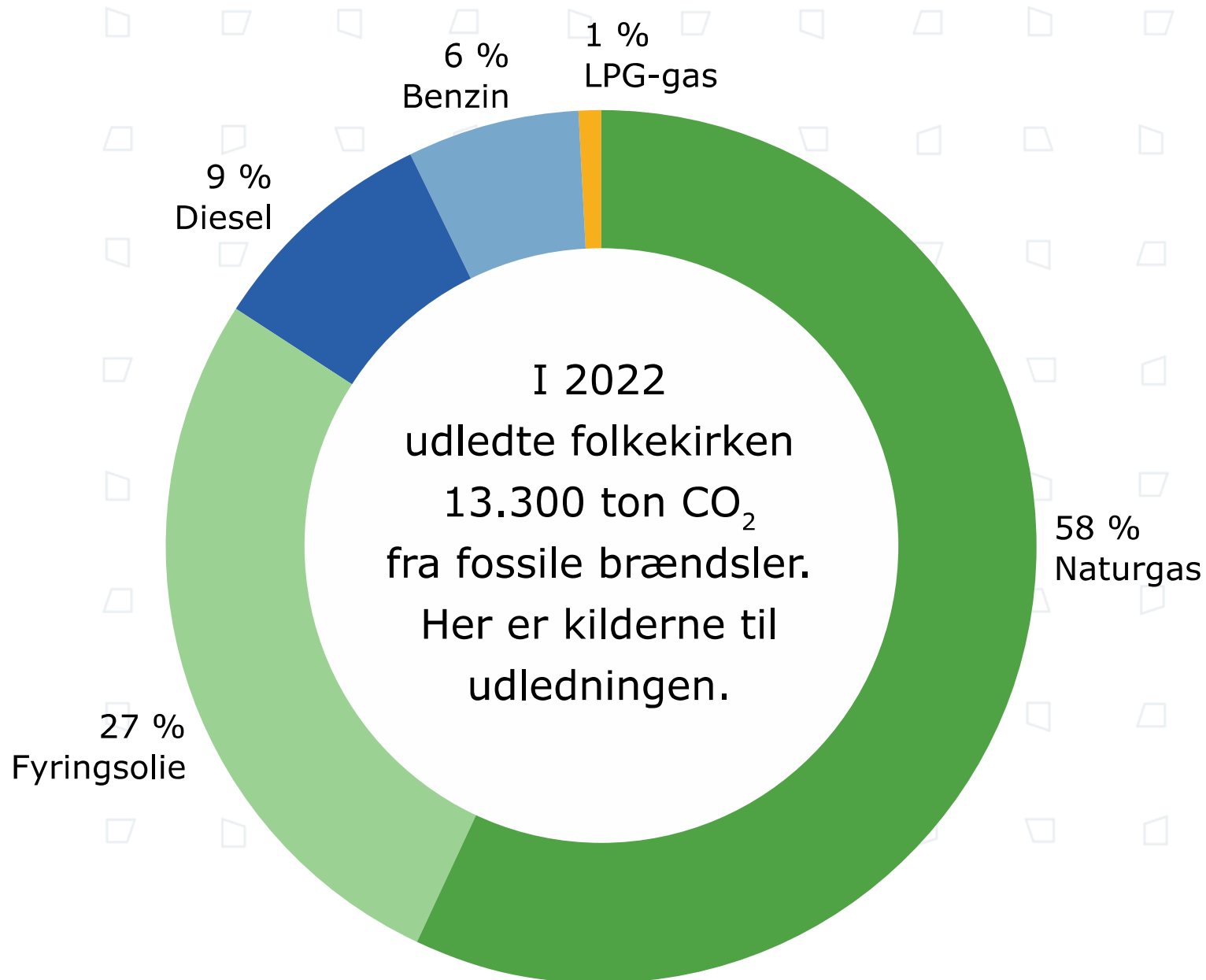
Udfasning af naturgas og fyringsolie er et vigtigt indsatsområde. Omlæg til fjernvarme og varmepumper.

Effekt: 9.900 ton CO₂ pr. år

OBS:

CO₂-udledningen fra naturgas og fyringsolie steg med 8 % fra 2019 til 2022.

→ Undgå altid unødigt opvarmning

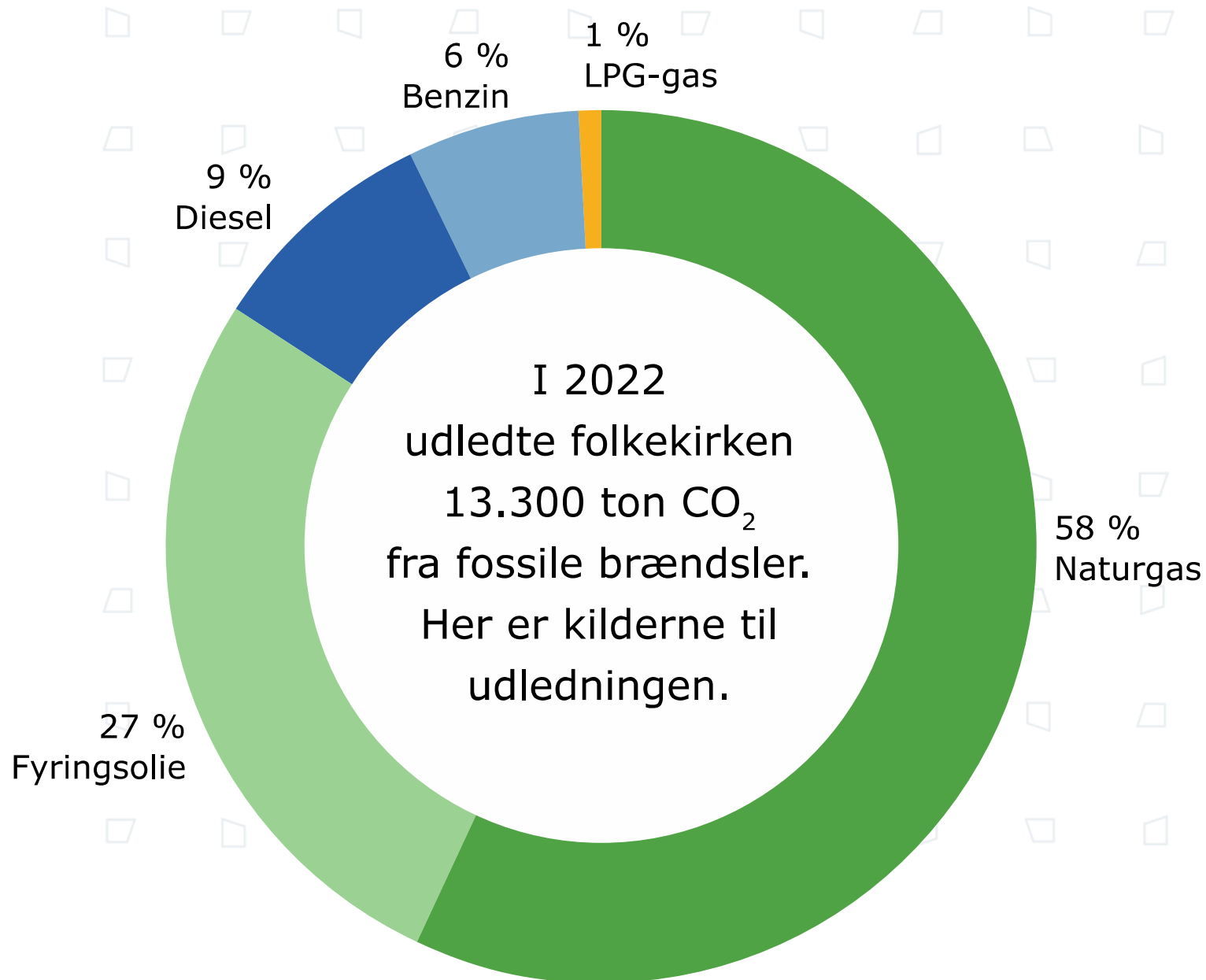

Fossile brændsler (scope 1)

Diesel, benzin og flaskegas bruges til materiel, havemaskiner og -udstyr.

- Omlæg til el-drevet udstyr
- Mindre intensiv drift af kirkegårdene – reducer fx gasbrænding

Effekt: 1.150 ton CO₂ pr. år

Fjernvarme og el (scope 2)

Reducér energiforbruget

Det handler grundlæggende om to ting.

- At opnå den *samme effekt* men med lavere energiforbrug, fx samme oplevelse af belysning eller samme komforttemperatur, men opnået med et lavere energiforbrug.
- At *erstatte "vaner" og "vi plejer"* med en ny tilgang, og dermed bane vejen for et lavere energiforbrug, fx erstatte opvarmning med affugtning eller sænke rumtemperaturen.

Fjernvarme og el (scope 2)

Energibesparelser

LED og belysningsautomatik

Effekt: 1.900 ton CO₂ pr. år

Optimering af energiforbrugende installationer

Effekt: 1.900 ton CO₂ pr. år

Energirenovering af bygninger

Effekt: 500 ton CO₂ pr. år

Fjernvarme og el (scope 2)

Mere grøn energi

Etablering af solcelleanlæg – nye og større

Effekt: 1.100 ton CO₂ pr. år

Øget overgang til grøn strøm

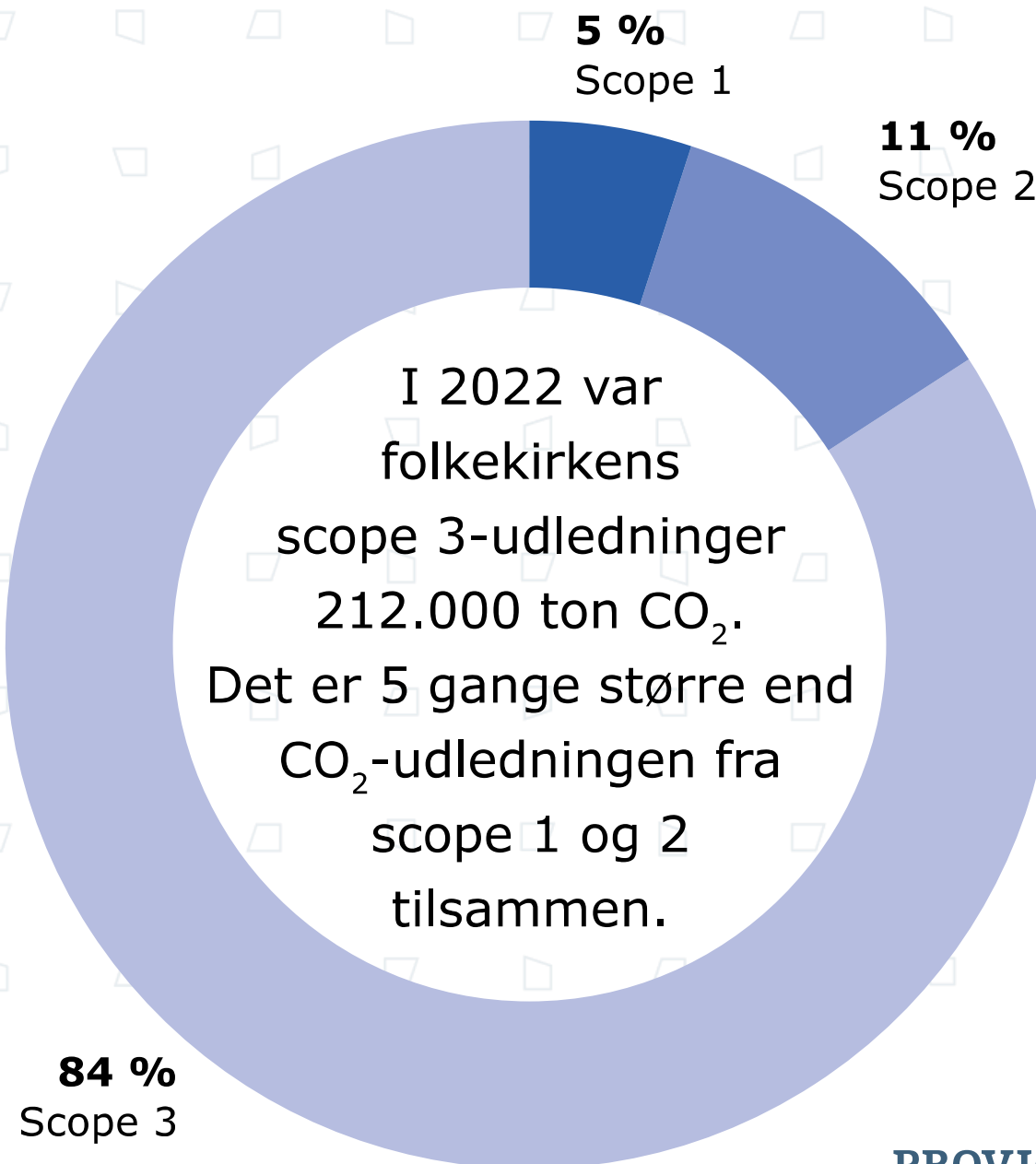
Effekt: 4.900 ton CO₂ pr. år

Øvrige forbrug (scope 3)

En god huskeregel er, at alt der koster penge, udleder CO₂.

Scope 3-udledningen er ikke med i det nationale klimamål.

Men der er mere end almindelig god grund til at tænke scope 3 med i en handlingsplan for grøn omstilling.

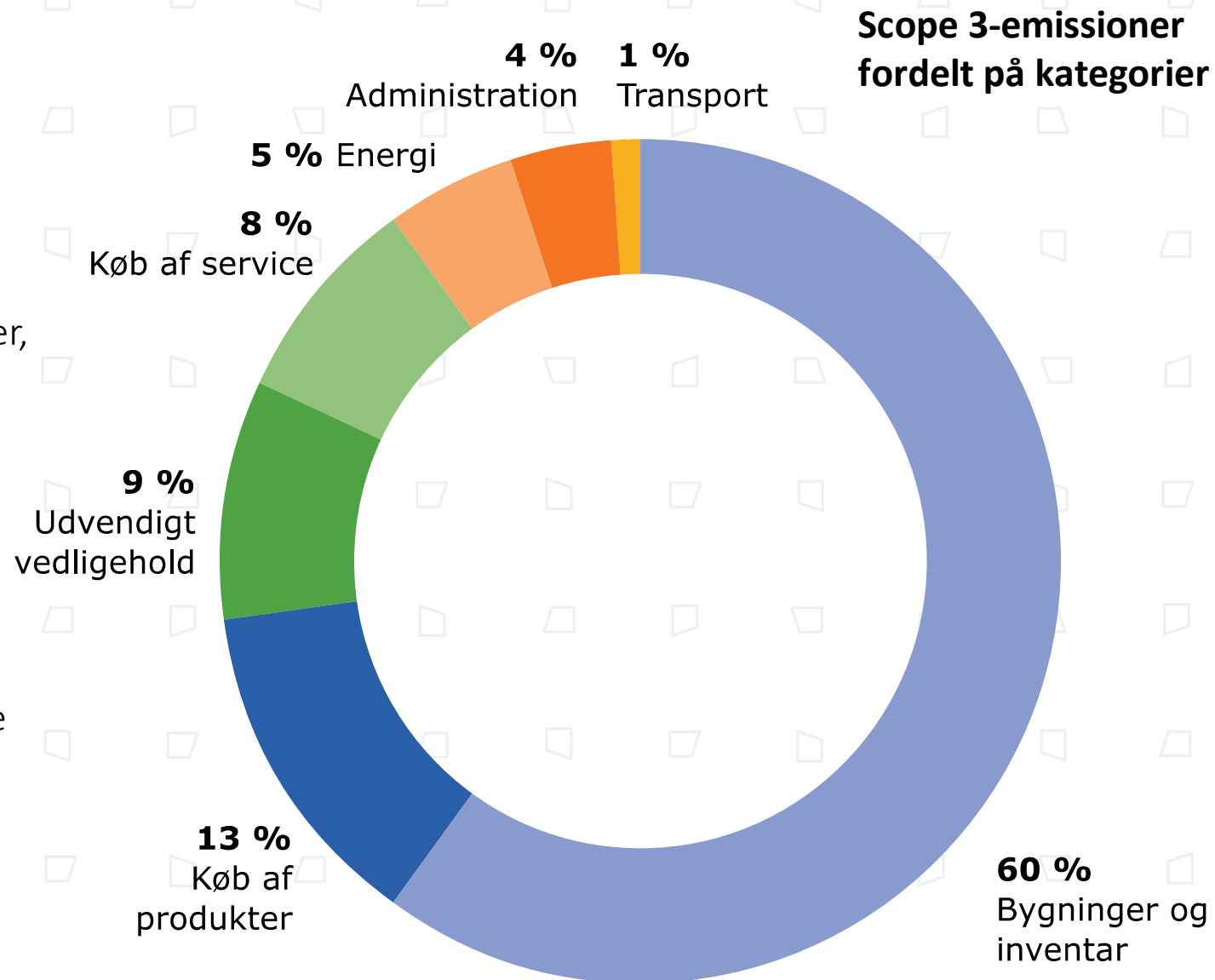

PROVICE

Øvrige forbrug (scope 3)

Uanset om indkøb handler om hårde hvidevarer, bygningsrenovering eller mødeforplejning, er det altid relevant at overveje:

- om forbruget er nødvendigt
- om genbrug er muligt
- om andre løsninger belaster klimaet mindre

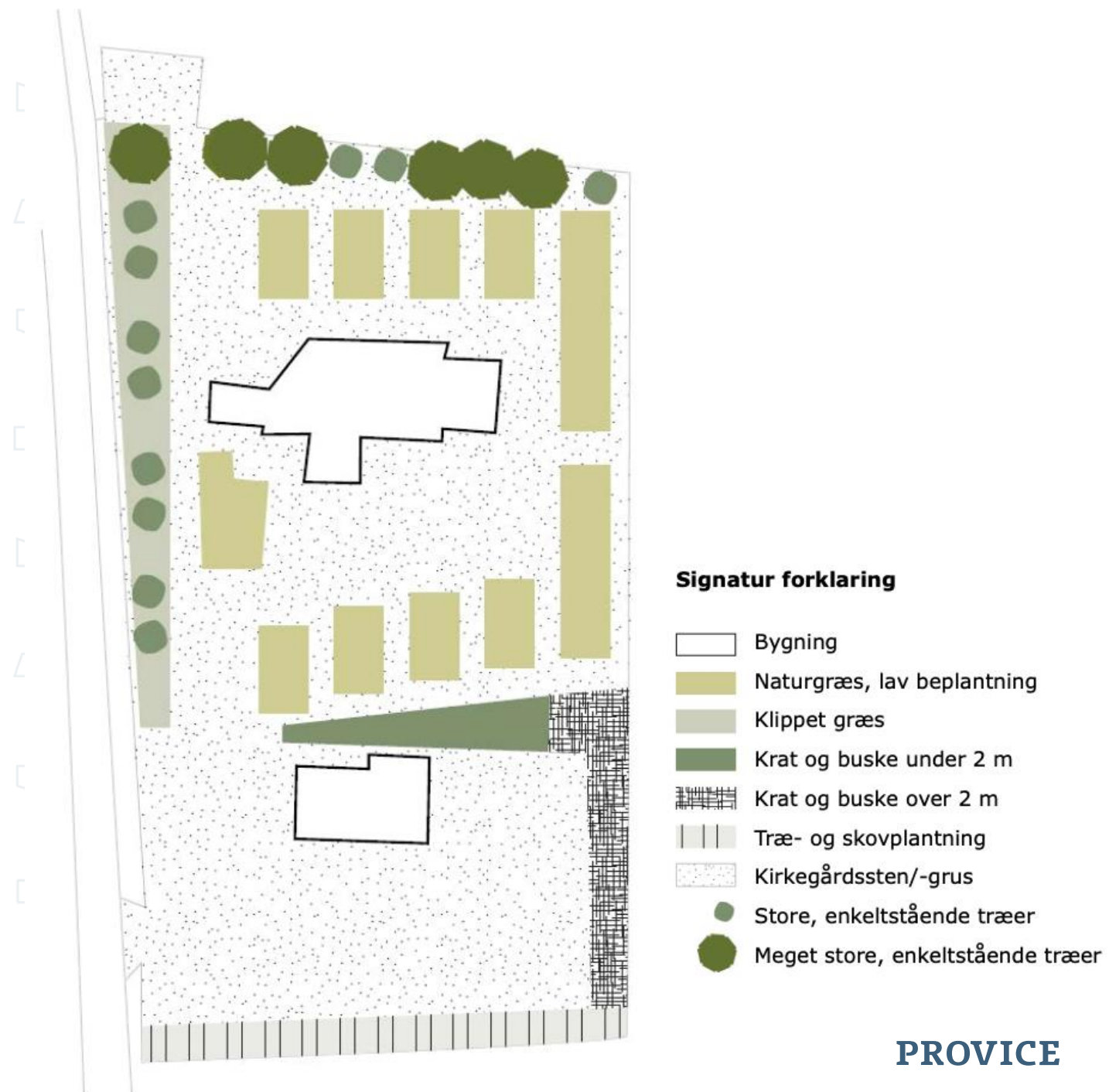

Biodiversitet / Biofaktor

Biofaktor er en kirkegårds grønne volumen.

Biofaktoren angiver potentialet for biologisk mangfoldighed (biodiversitet).

135 menighedsråd kortlagde deres kirkegård og fik dermed opgjort biofaktoren.

Biodiversitet

Projektet viste:

- større kirkegårde har ofte en højere biofaktor
- mindre kirkegårde kan godt have en høj biofaktor
- opgørelse af biofaktoren kræver ikke ekspertviden

En kortlægning af biofaktoren kan inspirere til at øge biodiversiteten.

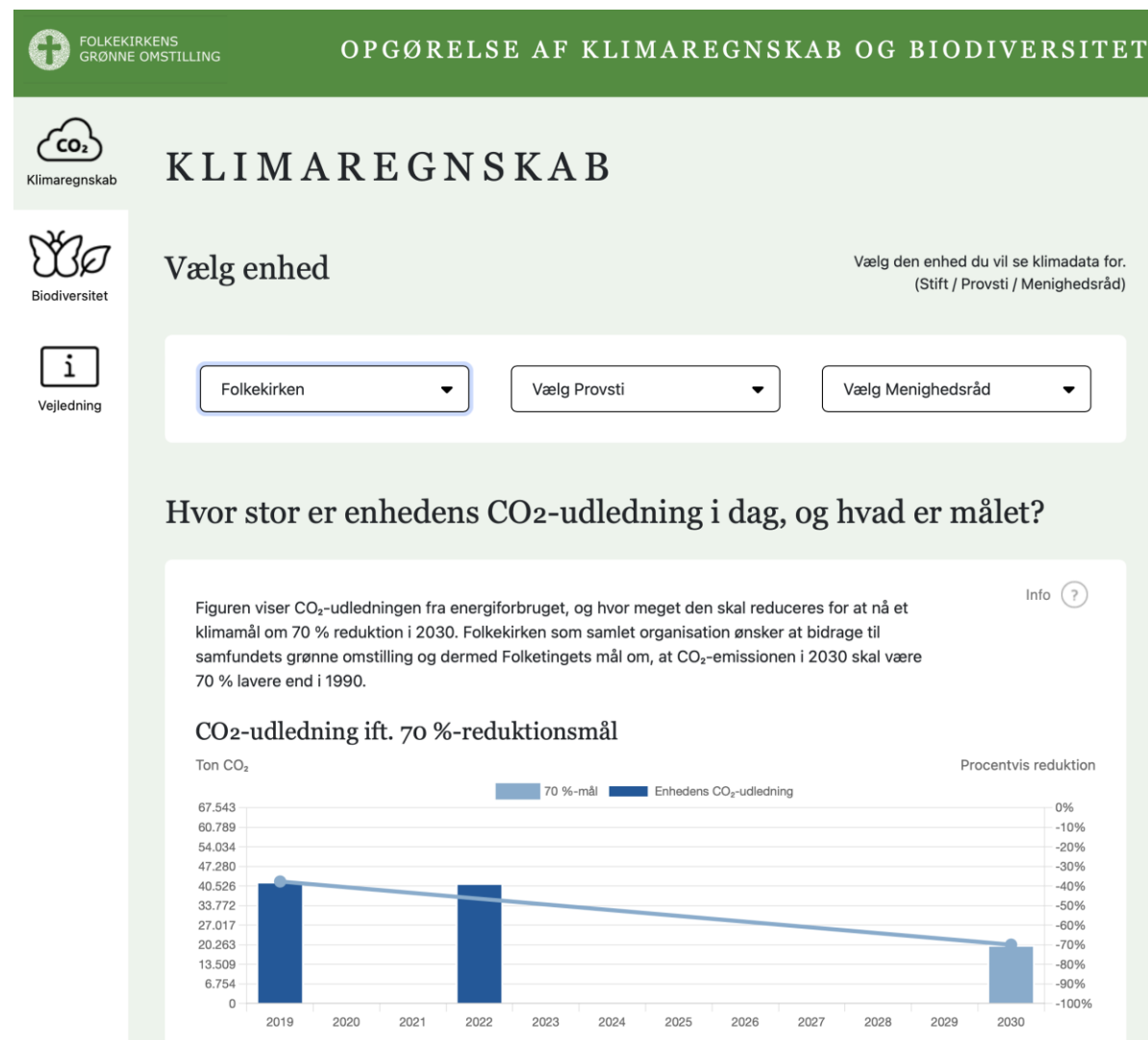
Lokale tiltag bør besluttes i samråd med eller vejledning fra specialister i biodiversitet.

Klima og biodiversitet

Folkekirken digitale dashboard

<https://www.folkekirken.grønneomstilling.dk/baseline>

Klima og biodiversitet

Hvordan kan menighedsråd bruge kortlægningen i arbejdet med grønne tiltag?

En nemmere vej til grøn omstilling

1. Kend jeres udgangspunkt
 - folkekirkens dashboard om klima og biodiversitet
 - kortlæg selv energiforbrug og biodiversitet
2. Fokusér arbejdet på de væsentlige potentialer
 - grønne tiltag kan tjene sig hjem
 - inddrag specialister efter behov
3. Beslut tiltag og mål effekten

